

„Azt kaptam útravalóul, hogy nyitottsággal, tisztelettel, kíváncsisággal és felelősségtudattal végezzem a munkámat”

Interjú Schubert Olíviával, az országos német önkormányzat elnökével

Heinek Ottó elnök augusztus 20-i elhalálása óta Schubert Olívia vezeti a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatát. Az egykori elnökhelyettes a Baranya megyei Bólyból származik. A pécsi Leőwey Klára Gimnázium német nemzetiségi tagozatán érettségizett. Egyetemi tanulmányait Pécsen kezdte történelem és politológia szakokon, ezt követően a Kölni Egyetemen szerzett végzettséget politikatudomány-germanisztika-történelem szakon, majd Budapesten EU-szakértői és közgazdasági menedzseri diplomát. 2002-től a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatalban, később a Miniszterelnöki Hivatalban felelt nemzetiségi és EU-s pályázati ügyekért, 2007-től a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának hivatalvezetőjeként, utána öt éven át az Audi Hungaria Zrt. Oktatási és Tudományos Kooperációk osztályának vezetőjeként dolgozott. Származásról, identitásról, feladatokról, hozzáállásról és sok egyébéről mesélt.

Származásról, családról, útravalóról

„A Baranya megyei Bólyból származom, mind apai, mind anyai ágon 'sváb' családból. Édesapám oldaláról tősgyökeres bólyi vagyok, míg édesanyámérol székelyszabari és monyoródi 'keverék'. Sajnos a mi családunkban is tabuként kezelték a rokonságunkat is érintő elűzetést, a család egy részének emigrálását, a háborús időszakot, a háborút követő vagyonelkobzást. Középkorok éveim alatt már gyakran kerültek elő az említett témák, és ez meghatározta későbbi pályámat. Az egyetemi tanulmányaimat Pécsen kezdtem, aztán DAAD ösztöndíjjal Kölnbe kerültem, ahol hét évet töltöttem. Ott tudatosult bennem igazán, hogy mennyire különleges is az én identitásom. Kitűntem ugyanis azzal, hogy Magyarországról származom, és a környezetem érdekességként értékelte azt, hogy ennek ellenére német vagyok. Az egyetemi éveim alatt egyre jobban beleástam magam a kisebbségi témákba, a politológia és történelem szakokon is kisebbségvédelemmel és emberi jogokkal foglalkoztam. Volt egy hazánkból elszármazott, nagyon kedves professzorom, aki a kisebbségvédelem nemzetközi szakértője volt: neki sokat köszönhetek azért, hogy tudatosan indultam ebbe az irányba. A legmeghatározóbb azonban kétségkívül a családomtól kapott útravaló volt: Mind a szüleim, mind pedig a nagyszüleim hihetetlenül sokat adtak emberiségből, és abból, hogyan kell a munkához hozzáállni, milyen bizalommal kell az emberek felé fordulni. Úgy érzem, nagyon stabil morális alapot adtak az életemnek, olyan neveltetést kaptam, amelyben természetesen számított, hogy magyarországi német vagyok és ezért a legnagyobb köszönettel tartozom nekik. Gyermekként érzelmi biztonságban élhettünk, szabadon kibontakozhattunk, sosem kellett félnünk, nem kellett problémákkal foglalkoznunk. A már említett nagyszüleim egyike még él, a most 98 éves nagymamám

még aktívan megéli azt, hogy elnök lettem. Egyrészt nagyon büszke rám, másrészt félt is. Olyan mélyen gyökereznek a számos megpróbáltatással kapcsolatos emlékei, hogy az idősek bölcsességével tudja felmérni minden helyzet lehetőségét és veszélyét. Tudom, hogy a többi nagyszülőm is büszke lenne rám, és biztos, hogy azt adnák útravalóul, hogy az eddig megszokott nyitottságommal, az emberek iránti tisztelettel és kíváncsisággal végezzem a munkámat, valamint azzal a felelősségtudattal, amit tőlük tanultam.”

Döntésekről, váltásokról, tapasztalatokról

„Az országos német önkormányzattal való szoros együttműködésem nem augusztus 20-án kezdődött, annak azért van egy hosszú előtörténete. Hivatalvezetőként, közgyűlési tagként, és Heinek Ottó mellett folytatott helyettesi tevékenységem révén tudatosá vált bennem ennek a munkának a tartalma, felelőssége, az ezzel járó megtiszteltetés és bizalom is. Az évek során az ügy iránt kialakult elhivatottságom segítette abban, hogy Ottó halálát követően aránylag gyorsan tudtam dönteni: a fennmaradó önkormányzati ciklus folytonossága érdekében átveszem a feladatait. Az, amikor a hivatalvezetői munkámat feladtam az Audi Hungariáért, tudatos döntés volt. Ezt a váltást az élet hozta. Mindenesetre bízom benne, hogy – ahogy az Audihoz is magammal vihettem az önkormányzati és civil szférában szerzett hasznos tapasztalataimat – a gazdasági életben töltött öt pörgős év alatt megismert munkamódszereket, munkakultúrát kamatoztatni tudom majd az új pozíciómban. Feladat, felelősség és elvárás itt is bőven akad. Nagy örömmel nyugtáztam, hogy felkészült, hozzáértő és lelkes csapattal dolgozhatok. Az első munkanapjaim furák voltak, sok minden kavargott bennem. Sok kollégával dolgoztam együtt hivatalvezetőként, ugyanakkor vannak újjak is.

A hivatal maga is változott, fejlődött, számos új dolgot kell megismernem, újra bele kell szoknom ebbe a közegbe. Mindenesetre nagyon jó, hogy közgyűlési tagként folyamatosan kapcsolatban voltam a hivatal dolgozóival. Igyekszem a megfelelő nyitottsággal és a lehető legjobb tudással hozzáállni a mostani munkához. Az Ottó halálát követő átmeneti időszakban természetesen nagyon nehezen tudtunk koncentrálni a feladatokra. Aztán jött a következő fázis, amikor megválasztottak elnökké. Leírhatatlan érzés volt! Bár mindig is szívügyem volt tenni a közösségünkért, Ottó idejében mindig úgy éreztem, hogy van egy megfelelő emberünk az elnöki pozícióra. Sosem gondoltam volna, hogy egyszer én fogom a nemzetiségünket képviselni az elnöki székből. Amióta megválasztottak, még mindig sokszor azt érzem, hogy csak Ottót helyettesítem. Szerintem még hetek, hónapok kellene ahhoz, amíg mindez igazán tudatosul. Szóval kettős érzés van bennem, amit igyekszek feldolgozni annak érdekében, hogy tökéletesen tudjak összpontosítani a feladataimra. Szeretném, ha nagyobb törés nélkül vihetnék tovább azt a munkát, amit Ottó az elmúlt húsz évben nagyon céltudatosan kialakított.”

Első munkanapokról, első feladatokról

„A legfontosabb feladataim egyike az, hogy a számtalan, szerteágazó, párhuzamosan futó tevékenységeket megismerjem. Személyesen szeretnék egyeztetni valamennyi partnerünkkel, az általunk fenntartott intézmények vezetőivel, hogy átbeszélhessük a jelenlegi helyzeteket, problémákat, lehetséges utakat. Ez eléggé időigényes. Emellett elkezdődött a parlamenti munka, a képviselőnkkel közösen és vele együttműködve próbálom magam is feldolgozni az épp aktuális témákat. Ezek között mindenekelőtt köznevelési kérdéseket, például a nemzetiségi óvodapedagógusi ösztöndíj-program részleteinek előkészítését említeném, amelyet szeptemberben indítottunk el. Mindemellett nagyon fontos, hogy a többi nemzetiség országos önkormányzatával, szószólójával és a minisztériumi partnerekkel is szoros együttműködést alakítsak ki. Ehhez jön a mindennapos képviselet, a protokoll, a civil szervezetekkel való kapcsolattartás, az egyéb régiókban, a regionális irodáinkban folyó munka figyelemmel kísérése és támogatása. A rövidebb távú feladatok közé sorolnám a 2019-ben esedékes helyhatósági választásokra való felkészülést is. Szerencsére nem tapasztalatlanul vágunk bele a kampányba, és mind a jó stábot, mind a hatékony munkamegosztást és munkamódszert meg szeretnénk tartani, miközben természetesen nyitottak vagyunk új kampányelemekre, innovatív ötletekre. Tavasszal egy háromnapos kihelyezett közgyűlés keretében egyeztetjük majd a részleteket. A célunk továbbra is az, hogy minden olyan településen, ahol van tudatos és aktív német közösség, támogassuk a helyi német önkormányzat létrejöttét, valamint azt, hogy az a már említett hitelességet zászlajára tűzve olyan munkát végezessen, amely vállalható, és amely tovább erősíti a magyarországi német közösséget.”

Stratégiáról, célkitűzésekről

„Úgy gondolom, hogy világos célokat fogalmaztunk meg, amikor elkészítettük a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2020-ig tartó stratégiáját, amely hosszú, sok szereplős és sok beszélgetésen, vitán, hétvégi workshop-okon alapuló közös munka eredménye. Az abban említett kulcsterületek – a politika, az oktatás, a kultúra, az ifjúság és a kommunikáció – megadják az alapvető irányokat, amelyeket követnünk kell. Fontosnak tartjuk továbbra is, hogy tovább erősítsük az oktatási intézményeinket annak érdekében, hogy egyre jobb minőséget, egyre jobb szolgáltatásokat tudjunk nyújtani a hozzánk járó tanulóknak. Hangsúlyos szerepet kapnak a helyi nemzetiségi önkormányzatok is, valamint az általuk átvett intézmények támogatása. Kulturális területen továbbra a civil szervezetek erősítése, minél inkább láthatóvá tétele a célunk. Azt gondolom, nem élhetünk burokokban, nem szabad bezárnunk és csak a saját magunk kis köreibben lenni. Meg kell mutatnunk magunkból mindazt a jót és mindazt a pluszt, amit mi a kultúránkkal képviselünk ebben a társadalomban. Vannak olyan területek, amelyekben új feladatok várnak ránk: Ilyen például a magyarországi német média helyzetének javítása, vagy a fiatalok megtartása. Utóbbi – akár az elvándorlás, akár a digitalizáció terjedése okán – sarkalatos kérdés lesz a következő években. Meg kell találnunk azokat az utakat, amelyekre a fiatalok fogékonyak; ez óriási felelősség, de egyúttal esély is arra, hogy a magyarországi némettség a fiatal generáción keresztül a régi értékeit megtartva megújuljon.”

Politikai pártoktól való függetlenségről

„Számomra nagyon fontos, hogy a magyarországi német közösség elsődleges érdekképviselői szerve vagyunk. Ezt az alapdokumentumainkban és a stratégiában is lefektettük, valamint ezt képviseljük minden kommunikációnkban, így a választási kampány során is. A politikai pártoktól egyenlő távolságot tartva, azoktól függetlenül szeretnénk tárgyalni és együttműködni a mindenkori kormánnyal és a kormányzati szervekkel. A politikától való függetlenségünk hitelességet ad nekünk, és ez az egyik legerősebb értékünk: Mindig is e mentén végeztük a munkánkat, e mentén szerveződtek a különböző egyesületeink, civil szervezeteink, eszerint működnek az intézményeink. Úgy gondolom, manapság különösen felértékelődik a hitelesség. Rengeteg munkával jár, nagyon sok tisztelet és bizalmat követel, minden együttműködés stabil alappillére. A hitelességet megszerezni hosszú, fáradságos munka, elveszíteni azonban egy pillanat műve. Az eredményes érdekképviselőben fontos szerep jut teljes jogú parlamenti képviselőnknek, aki több alkalommal is hangsúlyozta, hogy fontos számára az önkormányzattal és szakbizottságaival való folyamatos egyeztetés, az országos német önkormányzat kinyújtott kezeként értelmezi munkáját.”

www.ldu.hu